Modellen: Problem och lösning

Faktatextsamtal i grupp · åk 4–9

Till modellen hör exemplet om skolan, här matkön, och tre blad att skriva ut eller skriva i på dator. Skriv ut veckans blad på A3: lärarens sida säger vilket. Exemplet är en egen bild.

Modellen	
Säg till gruppen	*”Problem och lösning visar ett problem och hur någon löser det. Problemet står till vänster och lösningen till höger.”*
Modellens fråga	Vad är problemet, och hur löses det?
Den passar	när texten börjar med något som är fel eller svårt och berättar hur någon löser det. Pröva om texten säger vad någon gör åt det. Om den bara förklarar varför något händer passar kedjan.

Så läggs den	
Första gången	Visa exemplet om skolan och läs exemplets text högt, en mening i taget. Efter varje mening frågar du var den står i exemplet. Återge sedan texten ur exemplet, medan du pekar.
Exemplets text	Problemet är att matkön är för lång. Det beror på att alla kommer samtidigt. En lösning är att klasserna äter på olika tider. Det har lett till att kön är kort och att alla hinner äta. På fredagar är det pannkakor.
Platserna	Varje plats har sitt namn och sin fråga tryckta. Under dem skriver gruppen ett eget namn, som *”Lång kö”*.
En lapp till	En post-it-lapp utöver platserna får platsen En lapp till. Ett namn eller ett streck till en plats visar vart den hör. I exemplet heter platsen *”Hör inte till någon plats”*.
Pilarna	I fliken vid varje pil står textens ord för det som kommer efter pilen, som *”det beror på”* och *”en lösning är”*.
Återge texten	Följ pilarna och ta en mening för varje plats, med flikens ord: *”Problemet är att matkön är för lång.”*
Se upp	Lappen ligger fel: *”Svarar den på frågan?”* En tom plats är inget fel.
Bladen	Blad 1 har en lösning och blad 2 två. Blad 3 har orsaker, följder och lösningar, med lösningarna under problemet och utan egna namn.

© Niclas Fohlin. Ur Faktatextsamtal i grupp, https://niclasfohlin.se/stodundervisning/faktatextsamtal-i-grupp.

Exemplet

Vad är problemet, och hur löses det?

Text: Matkön

problemet är

Problemet

Vad är fel eller svårt?

Lång kö

Matkön är
för lång.

en lösning är

Lösningen

Vad gör man åt det?

Olika tider

Klasserna äter
på olika tider.

det beror på

Orsaken

Vad beror det på?

Samma tid

Alla kommer
samtidigt.

det har lett till

Resultatet

Hur gick det?

Kort kö

Kön är kort.
Alla hinner äta.

Hör inte till någon plats

Pannkakor
på fredagar.

© Niclas Fohlin · niclasfohlin.se/stodundervisning/faktatextsamtal-i-grupp